

APSTIPRINĀTS
ar Izglītības un zinātnes ministrijas
2003.gada 8. septembra
rīkojumu Nr.424

PROFESIJAS STANDARTS

Reģistrācijas numurs PS 0200

Profesija

Vides iekārtu tehniķis

Kvalifikācijas līmenis

3

Nodarbinātības apraksts

Vides iekārtu tehniķis strādā ūdens apgādes, notekūdeņu saimniecības, atkritumu saimniecības un citos ar apkārtējās vides apsaimniekošanu saistītos uzņēmumos. Viņš veic tehniskus uzdevumus, kas saistīti ar iekārtu montāžu, demontāžu, uzstādīšanu, uzraudzību, apkopi un remontu. Vides iekārtu tehniķim ir paaugstināta teorētiskā sagatavotība un profesionālā meistarība, kas dod iespēju veikt noteiktus izpildītāja pienākumus, kuros ietilpst arī izpildāmā darba plānošana un organizēšana. Viņa darbu vada augstāka profesionāla līmeņa speciālists vai vadītājs.

Pienākumi un uzdevumi

Pienākumi	Uzdevumi
1. Montēt iekārtas	1.1 Samontēt iekārtas speciālistu vadībā. 1.2 Uzstādīt vienkāršas iekārtas. 1.3 Uzstādīt speciālistu vadībā sarežģītas iekārtas. 1.4 Demontēt speciālistu vadībā iekārtas.
2. Uzraudzīt iekārtas	2.1 Piedalīties iekārtu ekspluatācijas uzsākšanas darbos. 2.2 Uzraudzīt iekārtu darbu. 2.3 Noteikt parametrus, kuri saistīti ar iekārtu uzraudzību. 2.4 Konstatēt un novērst iekārtu darbības traucējumus.
3. Apkopt iekārtas un darbības zonu.	3.1 Veikt iekārtu ikdienas tehnisko apkopi. 3.2 Veikt speciālistu vadībā iekārtu periodisko tehnisko apkopi. 3.3 Piedalīties uzņēmuma teritorijas uzkopšanas darbos. 3.4 Uzturēt darba telpās un darba vietā noteikto kārtību.
4. Remontēt iekārtas.	4.1 Konstatēt vienkāršu iekārtu bojājumus un defektus. 4.2 Novērst vienkāršu iekārtu bojājumus un defektus. 4.3 Noteikt speciālistu vadībā sarežģītu iekārtu bojājumus un defektus. 4.4 Veikt speciālistu vadībā iekārtu remontu. 4.5 Atjaunot vienkāršas detaļas.
5. Strādāt ar tehnisko dokumentāciju.	5.1 Sastādīt ar darba pienākumu veikšanu saistītus ziņojumus, iesniegumus. 5.2 Veidot vienkāršu detaļu vai mezglu skices un vienkāršu procesu shēmas. 5.3 Izmantot ar darba pienākumu veikšanu saistītu tehnisko dokumentāciju, rasējumus, shēmas. 5.4 Izmantot iekārtu, ierīču un aparatūras instrukcijas angļu, vācu vai krievu valodās.
6. Izmantot datortehniku un informācijas tehnoloģijas.	6.1 Rakstīt ar datoru. 6.2 Veikt elementārus aprēķinus ar datoru. 6.3 Veidot grafikus un tabulas ar datoru. 6.4 Iegūt informāciju no datortīkliem. 6.5 Pārraidīt informāciju ar datoru.

<p>7. Ievērot darba drošības un higiēnas, civilās aizsardzības un vides aizsardzības noteikumus.</p>	<p>7.1 Izpildīt darba drošības un higiēnas, civilās aizsardzības un ugunsdrošības prasības. 7.2 Izpildīt vides aizsardzības likumdošanas prasības. 7.3 Rīkoties pēc instrukcijas avārijas un nelaimes gadījumos. 7.4 Rīkoties pēc instrukcijas, ja rodas risks vides kaitējumam. 7.5 Piedalīties nelaimes gadījuma, ugunsgrēka un dabas stihijas seku likvidācijas darbos.</p>
--	--

Īpašs faktori, kas raksturo darba vidi:

- Fizikālie:
 - āra apstākļos un telpās pastāvošā temperatūra un gaisa mitrums;
 - iespējams palielināts trokšņa līmenis.
- Bioloģiskie:
 - iespējama saskare ar patogēniem mikroorganismiem;
 - iespējama sakare ar kaitīgiem ūdensaugiem.
- Ķīmiskie:
 - iespējama saskare ar bīstamām vielām;
 - iespējams darbs vidē, kurā ir ķīmiski izgarojumi.
- Organizatoriskie:
 - darbs individuāli;
 - darbs komandā.

Īpašās prasības uzdevumu veikšanai – nav.

Prasmes

Kopīgās prasmes nozarē	Specifiskās prasmes profesijā	Vispārējās prasmes / spējas
<ul style="list-style-type: none"> • ievērot vides likumdošanas prasības; • izprast apkārtējā vidē notiekošos procesus (ūdenī, zemē, gaisā); • izpildīt amata aprakstā paredzētos pienākumus un uzņēmumā pastāvošos darba kārtības noteikumus; • sastādīt un noformēt ar tiešo pienākumu izpildi saistītos dokumentus; • izprast rasējumus, tehnoloģiskās shēmas un tehnisko dokumentāciju; • veidot vienkāršu detaļu vai mezglu skices; • strādāt ar datora teksta redaktoru; • strādāt ar datora elektroniskām tabulām; • izmantot internetu un lokālos datortīklus; • ievērot darba drošības noteikumus un higiēnas prasības, civilās aizsardzības un ugunsdrošības noteikumus; • rīkoties adekvāti avāriju un ekstremālās situācijās. 	<ul style="list-style-type: none"> • veikt iekārtu un to elementu montāžu un demontāžu; • veikt iekārtu un to elementu uzstādīšanu; • iedarbināt un apturēt iekārtas; • uzraudzīt iekārtu darbu vizuāli un ar datorvadības sistēmu; • sekot aparatūras rādījumiem un salīdzināt tos ar normatīviem; • konstatēt ar iekārtu uzraudzību saistītus parametrus; • novērst iekārtu darbības traucējumus; • veikt iekārtu ikdienas tehniskās apkopes; • veikt iekārtu periodiskās tehniskās apkopes; • veikt uzņēmuma teritorijas apkopšanas darbus; • konstatēt iekārtu defektus; • nomainīt bojātus iekārtu mezglus un detaļas; • veikt galvenos santehniķa darbus; • veikt vienkāršus metināšanas darbus; • veikt galvenos remontatslēdznieka darbus. 	<ul style="list-style-type: none"> • attiekties saudzīgi pret cilvēku un dabas resursiem, pret apkārtējo vidi; • domāt patstāvīgi; • strādāt grupā; • būt elastīgam sadarbībā; • veidot lietišķas un draudzīgas attiecības ar cilvēkiem; • atbildēt par sava darba rezultātiem; • plānot savu darbu; • organizēt savu darbu; • novērtēt informāciju un pieņemt tai adekvātus lēmumus; • pašizglītoties, apgūt jaunas zināšanas un prasmes; • lietot praksē iegūtās zināšanas un prasmes; • sazināties un saprast tehnisku informāciju svešvalodā (angļu, vācu vai krievu).

Zināšanas

Zināšanas	Zināšanu līmenis		
	priekšstats	izpratne	lietošana
Vides svešvalodu (angļu un vācu vai krievu) pamatzināšanas			
Likumdošana, darba aizsardzība, darba tiesības			
Datu matemātiskās apstrādes un aprēķinu pamatprincipi			
Elektrotehnika un elektroenerģijas izmantošanas pamati			
Hidraulikas pamati			
Siltumtehnikas pamati			
Izstrādājumu un tehnoloģisko procesu grafiskas attēlošanas pamati			
Galvenie konstrukciju materiāli, galvenie to apstrādes paņēmieni			
Mašīnu un iekārtu konstruēšanas pamati			
Būvniecības pamati			
Uzņēmējdarbības pamati			
Informācijas tehnoloģiju pamati			
Saskarsmes un profesionālā ētikas pamati			
Vides zinību pamati			
Vides politikas un un ilgtspējīga attīstības pamati			
Ūdens saimniecības un atkritumu saimniecības pamati			
Pamatzināšanas par ūdens (dzeramā un tehnoloģiskā) ieguves un sagatavošanas tehnoloģijām			
Pamatzināšanas par notekūdeņu novadīšanas un attīrīšanas tehnoloģijām			
Pamatzināšanas par atkritumu apsaimniekošanas tehnoloģijām			
Pamatzināšanas par ūdensapgāde, notekūdeņu saimniecībā un atkritumu saimniecībā izmantotām iekārtām, mehānismiem, ierīcēm un aparatūru (uzbūve, darbība, apkalpe, apkope, ekspluatācijas remonts)			
Galveno fizikālo parametru mērījumu un ķīmisko, bioloģisko, bioķīmisko parametru analīžu pamati			
Tehnoloģisko procesu un iekārtu vadības pamati			
Pamatzināšanas par pašgājējām mašīnām (automobīļi, traktori u.c.)			
Vides saimniecības uzņēmuma organizācijas un vadības pamati			

Profesijas standarta izstrādes grupas sastāvs:

- Jānis Zaļoksnis Vides ministrija, Vides aizsardzības departamenta Vides stratēģijas un informācijas nodaļas vadītājs
- Vilnis Bernards Vides ministrija, Dabas aizsardzības departamenta Sugu un biotopu aizsardzības nodaļas vadītājs
- Inga Belmane Latvijas Piesārņojuma Profilakses centrs, projektu vadītāja
- Juris Benders LU Vides zinātnes un pārvaldības institūts, doc., Dr.chem.
- Aivis Zemītis Latvijas Ķīmijas un farmācijas uzņēmēju asociācija, vides speciālists
- Rūta Bendere Latvijas Atkritumu saimniecības asociācijas valdes priekšsēdētāja, doc., Dr. Phys
- Gotfrīds Noviks Rēzeknes augstskola, prorektors, prof., Dr.hab.geol.
- Māra Zeltiņa Liepājas Pedagoģijas akadēmija, programmu direktore
- Gunta Bepersčaita Valsts Priekuļu lauksaimniecības tehnikums, dir.vietn., sociālo zinātņu maģistre ekonomikā.
- Pēteris Rengelis Valsts Priekuļu lauksaimniecības tehnikums, skolotājs, Dr. sc. ing.
- Valerijs Krupskis Olaines Mehānikas un tehnoloģijas koledža, direktors
- Ivita Peipiņa Latvijas Pašvaldību savienība, padomniece Izglītības un kultūras jautājumos
- Jānis Zviedris SIA „Liepājas ūdens”, notekūdeņu attīrīšanas iekārtu tehniķis – tehnologs
- Māris Zviedris SIA „Liepājas ūdens”, notekūdeņu attīrīšanas iekārtu vadītājs
- Ivars Ķiksis Valmieras pilsētas domes ūdens un kanalizācijas nodaļa, kanalizācijas iecirkņa darbu vadītājs
- Aleksejs Avots Rēzeknes augstskola, doc., A/S komunālprojekts Rēzeknes nodaļas galvenais speciālists
- Paulīna Sukaruka Valsts Priekuļu lauksaimniecības tehnikums, dir.vietn., vides pedagoģijas maģistre
- Līvija Zariņa Valsts Priekuļu lauksaimniecības tehnikums, skolotāja, Dr. agr
- Aivars Lapsa Valsts Priekuļu lauksaimniecības tehnikums, skolotājs

Profesijas standarta eksperti:

- E.Cilinskis – Valsts sekretāra vietnieks, Latvijas Republikas vides ministrija